

ԿՐՈՒԱՎԱՆ

ՄԵՐ ՊԱՐԺԱՆՔԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

«Այլ իմա քաւ լիցի պարծիլ, բայց միայն
ի խաչ ծետան մերայ Յիսուսի Քրիստոսի»
(Գաղտ. Զ. 14):

Եթէ լրջօրէն քննելու ըլլանք նկարագիրը մեղի հետ առօրեայ յարաբերութեան մէջ եղող մարդերուն, դժուար պիտի չըլլայ նկատել թէ ամէն անհատ մէկ կամ աւելի բաներով կը պարծենայ: Պարծենեկոտութիւնը, մեծամոլութեան հոմանիշ, մէկն է ընկերութիւնը ապականող մոլութիւններէն: Գոռողութեան ու ամբարտաւանութեան ճամբայ բացող և մեզ ճշմարտութեան ճանապարհն շեղեցնող մոլութիւն մը:

Հարուստը կը պարծենայ իր դիզած գումարներով, գիտունը՝ իր ուղեին մէջ ամբարտ գիտութեամբ, հերոսը՝ իր քաջադութութիւններով և մարզիկը՝ իր մարմնով. և վերջապէս ամբարիչտներ՝ որոնք կը պարծենան իրենց առաջ քած սուտերով, խարդախութիւններով ու մարդերը ծուղակի մէջ ձգող վարպետորէն գործադրուած մեցնայութիւններով:

Պօղոս առաքեալ առաջան կը պարծանքի առարկան կը դաւանի միայն ու միայն Քրիստոսի խաչը: Բայց, մեր բարեպաշտութիւնը ու մեր Տիրոջ խաչի ճամբուն հետեւած ըլլալու առաջինութեամբը պարծենալը մեղք մը չէ՞ իր կարդին, ցուցամոլութիւն մը, փարիսեցիական յանձնապատան արարք մը, ինք նազովութիւն մը՝ առաւելացոյն պարագային:

Պարծամի բարձ Պօղոս առաքեալի համար ունի սովորաբար կարծըւածէն շատ աւելի խորունկ ու լայն իմաստ: Արժանիք մը ցուցաբերած կամ բարի գործ մը կատարած անձնն զգացած գոհունակութիւնը, այդ արարքին մեղք պարզեած երանութիւնն է որ կ'իմացուք հռո պարծամի բառին ներքեւ:

Ծնողը մը՝ որ պարկեշան ու համարիմ, ազգին ու մարդկութեան օգտակար հանդիսացող զաւակներ է հասցուցած՝ կ'ունենայ ներքին այն գոհունակութիւնը, հրճուանքը՝ որ իրեն պարծենալ կու այս անոնցմով: Աւալոցիչը՝ որ լաւ կերպով հերկած է անդաստանը իր աշակերտներու մատղաշ ուղղելներուն՝ չի կրնար չըրճուիլ անոնց բարեբեր անումին եւ զարդացումին դիմաց: Պարտիզանը՝ որ լաւ մշակած է իր արտը, չի կրնար չունենալ անհուն խանդաղաստանքը ի տես իր քրտինքին արդիւնքը եղող ատուք հունձքին: Եւ վերջապէս, անձնոյիր հոգմոր հովիւը չի կրնար իր անդուստ գոհունակութիւնը շարտայայտել երբ իր խնամքին յանձնուած հօտին հոգմոր անդաստանին մէջ նըշմարէ անումն ու ծաւալումը բարոյական արժէքներու, բազմացումն ու ընդհանրացումը՝ աստուածահաճոյ ու մարդանուէր արարքներու:

Նոյն այդ գոհունակութիւնն էր անտարակոյս որ Պօղոս առաքեալ ունցաւ իր կեանքի վերջալոյսին:

Բայց, հարց կրնան տալ ոմանք, ինչո՞ւ պախարակելի են մեծագործ ու

համբաւուած անձնաւորութիւններ, երբ կը պարծենան իրենց արձանագրած լաւ ու օգտաշատ արարքներով:

Կրօնական տեսանկիւնէն բացի, եթէ տրամաբանօրէն մօտենանք հարցին, դարձեալ պիտի տեսնենք թէ որքան անտեղի է և անհեթեթ՝ աշխարհիկ արժէքներով պարծենալու մնափառութիւնը:

Հարուսաթը իրաւունք չունի պարծենալու իր դիզան գումարներով, նոյնիսկ եթէ անէտ առաս բաժին հանած ըլլայ զրկեալիներուն կամ բարենպատակ հաստատութիւններու և ձեռնարկներու, քանի որ նախ այդ գումարները կրնայ ստացած ըլլալ ժառանգականութեամբ կամ բախտին մէկ նպաստաւոր դարձուածքով ու ժպիտով, և յետոյ ու մանաւանդ՝ որովհետո այդպէսով մեղանչած կ'ըլլայ Տէջունական պատղամին հանդէպ որ կ'ըսէ թէ մեր ձար ձեռոք բանդար պէտք չէ որ լուր ունենայ մեր աջ ձեռքին գործած բարիքէն, և թէ ծածկաբար ըրած մեր բարիքներն են միայն որոնք պիտի հատուցուին մեր Երկնաւոր Հօր կողմէ յայտնապէս (Լեռան քարոզ): Մարզիկը կամ արուեստագէտը իրաւունք չունի պարծենալու իր մարմնի կամ մտքի կարողութիւններով, որովհետո Աստաւած է անոր տուիչը և մենք մեր ջանցերով չէ որ կը յանողինք մեզի սեփականացնել մեզ բոլորին հայցմունքի առարկան գարձնող փնտուած ու բարձրօրին գնահատուած ձիրքեր: Գիտունն ալ իրաւունք չունի պարծենալու գիտելիքները լաւագոյն իւրացնելու ատակ իր հօր բանականութեամբ, քանի որ ինչպէս բոլոր բարիքներուն՝ Առյոնին ալ այդ կարողութեան տուիչն է տիեզերքի Արարիչը:

Աստեղի պարծենկոտութիւնը կամ ցուցամոլութիւնը մեծագոյն ու կործանաբեր ախտերէն մէկն է մարդկային բնկերութեան: Կան ունեւորներ, որոնց բարեգործութեան շարժառիթը ուրիշներուն օգնելուն հետ՝ ու երեքն նաև փոխարին— փառաւորումն է իրենց ճշճիմ անեներուն: Անոնք իրենց անձնասիրութիւնը չոյող, իրենց հպարտ նսին գուհացում տուող արարքներ են լոկ:

Ճշմարիս քրիստոնեան սակայն գիտէ իրը ընել՝ տալու, ուրիշին օդտակար եղած ըլլալու զգացումին առթած հրճուանքն ու գոհուանակութիւնը, առանց ամենաղոյզն ցուցամոլութեան: Ան չի պարծենար նիւթով ու անով պայմանաւոր կրստական ու վաղանցուկ արժէքներով, իրողութիւններով: Իր ըրած բարիքներուն համար հատուցում ու վարձարտութիւն չի փնտուեր իր նըմաներէն: Իր Երկնաւոր Հօրը կամըը կատարած ըլլալու գիտակցութիւնը բաւէ զինքը ընելու գոհ ու երջանիկ արարած մը, հակառակ զինքը շրջապատող աննպաստ երբեմն մինչև իսկ դժոխային պայմաններուն:

Նոյնը չէ միթէ պարագան Պօղոս առաքեալին, որ քրարի պատերազմը մզած ըլլալուն պոհուանկութեամբը առլցուն, Քրիստոսի խաչէն բացի ու չինչ կը գոնէ իրեւ իր պարծանքի առարկան: Եւ ինչպէս կրնայ մարդ պարծիլ Քրիստոսի խաչով, եթէ չի քալած խաչեալ Աստաւածորդիին բացած ճանապարհէն, որ այս աշխարհի քարքարուած արահետներէն սահմանուած է մեզ առաջնորդելու նաւահանգիստը խաղաղութեան:

Ճեռու մնանք ուրեմն սին ու փոմ արժէքներով պարծենալէ: Ընդունինք Տէրք իրեւ տուիչը բոլոր բարիքներուն և կեանքի մէջ մեր գտած յաջուղութիւններու պարագային գիտանքն առաջին առթիւ երախտապարտ ըլլալ իրեն և փառք տալ Անոր սուլքը անունին:

Գէլլի՞ Ս. Ճինհիվիջեան